Kralice nad Oslavou

Kraj: Vysočina
Okres: Třebíč
Správní obvod: Náměšť nad Oslavou
GPS souřadnice: 49.199273N, 16.201564E
Nadmořská výška: 412 m n. m.
První pís. zmínka: 1310 (714 let)
Počet obyvatel: 992
PSČ: 675 73
Adresa URL: www.kralicenosl.cz

Historie obce Kralice nad Oslavou

U křižovatky dvou starých zemských stezek patrně v 11. století vznikla původně zeměpanská osada až do 19. století zvaná Králice, vděčící ze své jméno ozbrojené družině, která měla v tomto kraji střežit zájmy pravděpodobně již krále Vratislava II. vzhledem k důležitosti těchto zemských stezek spojujících obchodně a vojensky brněnskou kotlinu se západní Moravou a jižními Čechami. V případě libické stezky pak spojení Dyjskosvrateckého úvalu a středních Čech. Osídlení v tomto území je však daleko staršího data a lze je doložit již v 8. a 9. století archeologickými nálezy zejména středohradištní keramiky nebo nálezy mladohradištních esovitých náušnic.Kralice zůstávaly přes tři století majetkem téhož vladyckého rodu, který původně žil ve dvorci kdysi královské posádky a za nějakou zásluhu pak nabyl toto zeměpanské zboží, po němž se až do svého zániku v roce 1576 psal. Přímo se členem kralické větve rodu se poprvé setkáváme na listině z roku 1255, na níž je mezi svědky uveden Vít z Pucova. První známý z jeho potomků, který se psal po Kralicích, byl Mikuláš I. z Kralic, uváděný na listinách kláštera oslavanského z let 1310 a 1318, kdy u listiny z roku 1310 se jedná o první písemnou zmínku o Kralicích.Z dalších zpráv v dobových pramenech je možné následně sledovat rozrůstání a hospodářské mohutnění rodu, jehož členové zastávali řadu význačných postavení, proto jim pochopitelně nemohl vyhovovat původní srubový dvorec a tak mezi roky 1349 a rokem 1379, kdy už se kralická tvrz připomíná v zemských deskách, vybudovali Kraličtí na návrší severně od kostela kamennou tvrz, jež byla postupně upravována. Hlavní přestavba tvrze byla provedena na konci první poloviny 16. století Jindřichem Kralickým z Kralic, který k protáhlému gotickému stavení přistavěl do čtyřúhelníku tři renesanční křídla. Takto vzniklý renesanční zámeček později prodal svému synovci Janu Staršímu ze Žerotína, který jej propůjčil Jednotě bratrské, jejímž byl horlivým členem a ochráncem, aby na ní Jednota mohla ukrýt svoji tajnou tiskárnu vybudovanou Janem Blahoslavem v Ivančicích, kde jí hrozilo prozrazení. Proto byla tiskárna na jaře roku 1578 z Ivančic přenesena do Kralic i s bohatou zásobou kovových liter, iniciál, dřevořezeb společně s pevným tiskařským lisem a ostatním vybavením. Na tvrzi byla mimo tiskárny v té době umístěna knihařská dílna, a mezi jiným i rozsáhlá vědecká knihovna, sloužící překladatelům bible k překladům z původních jazyků do krásné češtiny.